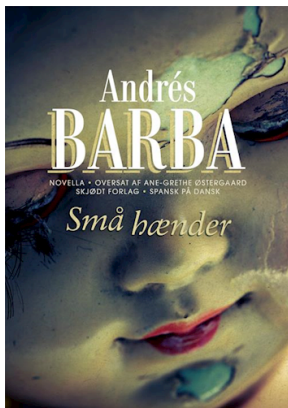

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Søg på en bog

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Podcasts »](#)

Nyhedsbrev:

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

☺

48 personer synes godt om dette. [Opret en profil](#) for at se, hvad dine venner synes godt om.

Af [Magnus Friis](#) | 22. april 2019

Alt for store følelser i en lille piges krop – Andrés Barba SMÅ HÆNDER

Kærlighed kammer over i uhygge i denne foruroligende, sansemættede lille bog, der ikke er bange for at udfordre klicheen om barnlig uskyld.

Vi lagde kræfterne i, hypnotiserede af øjenblyanten, der ligesom sank ned i huden, og læbestiften, der næsten nåede ud på kinderne. Vi

indsnusede læbestiftens duft, der var sød og dejagtig, som om dukken var et bolsje, der var gået hul på, så indholdet flød ud, og indholdet var det røde, og vi kunne spise det.

SMÅ HÆNDER er den anden bog af spanske Andrés Barba, som er oversat til dansk på Skjødt Forlag, der sidste år også udgav hans roman LYSENDE REPUBLIK. Barba har i et interview forklaret, at han snublede over den (eftersigende) sande historie, bogen er inspireret af, i Clarice Lispectors novelle THE SMALLEST WOMAN IN THE WORLD: På et brasiliansk børnehjem i 1960'erne skjuler børnene liget af en pige i en uge, mens de leger med hende som var hun en dukke. Kender man Lispectors novelle, overrasker det ikke, for SMÅ HÆNDER føles på nogle måder som grebet direkte ud af hendes univers.

Bogen begynder lige efter en voldsom bilulykke, hvor Marina mister begge sine forældre. Hun er syv år gammel. Første sætning, hun og læseren mødes med, er: "Marina, din far er død i ulykken, din mor er lige død". Det er den slags sætning de fleste voksne ville have svært ved at sluge, og som er helt umulig for en syvårig pige.

For at håndtere den, må sætningen fravristes sin betydning, den må gøres til en tom ting, der kan bruges uden at mærkes. En sætning der ikke længere har noget med hende at gøre, men som har voldsom effekt på andre:

'Pigens krop stivnede. Marina havde sagt sætningen, som man slynger en sten ud over en skrænt, og nu ventede hun bare på at høre lyden, som ville vise, hvor dybt der var. Men den ramte ikke bunden, den bare faldt og faldt i det tomme rum.'

Men en sådan sætnings indhold forsvinder ikke bare. Skåret fra ordene synker i stedet ned i Marinas indre, som et enligt lys i et dunkelt ocean. Ikke så mørket oplyses, men så man fornemmer dybder, man ikke tidligere havde anet. Sådan gør sindet. Sender dét ned i mørket, man ikke tåler at se direkte på. Og dernede, dybt i Marina, ligger hendes forældres død, som en usynlig kilde til resten af SMÅ HÆNDERS knap 100 sider.

Fra første dag på børnehjemmet er Marina anderledes. Fascinerende som det dybt fremmede kan være det, og ligeså urovækkende. Med hende forandres noget på børnehjemmet. SMÅ HÆNDER er delt op i to slags kapitler, ét fortalt fra Marinas perspektiv og et fra en vi-fortæller bestående af børnehjemmets pigeflok. For børnehjemmets andre piger når aldrig at blive til individer, de forbliver gennem hele bogen en uhyggelig, upersonlig masse, der tænker og taler som én. Pigerne forelsker sig i Marina før de rigtig ved, hvad forelskelse er, ligesom en lille pige der klemmer sin killing halvt til døde af ren og skær kærlighed. En kærlighed ikke ulig besættelse.

Selvom det aldrig bliver magisk realisme, eller i nogen striks forstand urealistisk, så dirrer universet alligevel uroligt i begge fortællerstemmer. Stemmen der følger Marina beskriver verden set gennem hendes øjne, men i et helt andet, vidende sprog, der forstår hendes dybder som hun ikke selv gør. At fylde et traumatiseret barns perspektiv på en voksens stemme er et effektivt gysergreb, da det barnlige mareridt kan foldes ud med en voksens psykologiske indsigt. Mens kapitlerne fortalt af pigerne – ved at løfte stemmen fra *jeg* til *vi* næsten som et græsk kor – får en besværgende, tungtvejende overbevisning. Overfor vi'et står Marina meget alene i teksten.

Sprogligt er vi er meget langt fra en Helle Hellelesk sparsommelighed, eller en Hemingwaysk selvdisciplin. Særligt for Barbas sprog er nemlig de udførlige, psykologisk-sansende beskrivelser, udpenslet næsten i det vulgære: 'Nu følte Marina, at hun var omgivet af munde, at hver pige var en mund, som der stak hjørnetænder ud af. Og at alle hjørnetænderne var hårde.'

Som en der ikke læser et ord spansk, har jeg svært ved at vurdere kvaliteten af oversætter Ane-Grethe Østergaards arbejde, men en gang imellem føles sproget næsten forceret. Det foresvæver mig dog, at det ikke kun er en sproglig, men måske også en i bredere forstand kulturel, forskel. På temperament og litteraturtradition. Den argentinske forfatter Samantha Schweblin (forfatter til bl.a. REDNINGSAFSTAND) har i et interview udtalt, at hun lærte at fortælle historier af latinamerikanske forfattere, men at skrive af nordamerikanske realister. Det var amerikanerne, forklarede hun, 'der viste mig, hvor afgørende et enkelt ord kan være, og hvordan man med blot ganske få sætninger kan opbygge et helt univers i læserens bevidsthed.'

Når man læser Barba, er det tydeligt, at han ikke har gået på samme nordamerikanske skole, som Schweblin. Hans beskrivelser er absolut ikke bange for at være ordrige, og for at kunne sætte pris på SMÅ HÆNDER bliver man nok nødt til, i en eller anden grad, at kunne parkere en eventuel sprogkonservatisme.

For det er nemlig også disse beskrivelser, der er bogens helt store force. Der er noget skønt elastisk, næsten flydende, over Barbas billeder, der får den fysiske virkelighed til at virke blød og føjelig under psykens indfald. Marinas traume føles mere som en foruroligende, fremmed magt, der har hende og pigerne i sit greb, end som en personlig erfaring.

SMÅ HÆNDER befinder sig tydeligt i klassisk-uhyggefulde omgivelser. Men fortællingens noget kitschede gyserinventar overbeviser og giver tyngde som et univers bygget rundt om Marinas sorg. SMÅ HÆNDER kan uden problemer læses

som en gyser med langsomt tiltagende ubehag på børnehjemmet. Men mere end det, er det som en litterær skildring af, hvordan store følelser som sorg, (u)skyld og kærlighed sammenfiltres og kompliceres af hinanden, at bogen rigtig kommer til sin ret.

SMÅ HÆNDER er et fortættet, stemningsmættet lille værk, der med sin særegne tone og urovækkende billeder gør virkelig stærkt indtryk. Bogens størrelse klæder den godt. Den åbner ikke flere temaer, end den når at lukke igen, og den lille størrelse betyder, at tema, sprog og inventar står helt spændt forbundne. Skulle man efterfølgende sukke efter mere, så videreudvikler Barba mange af de samme temaer i romanen LYSENDE REPUBLIK, der på mange måder føles som SMÅ HÆNDERS mere ambitiøse storebror. Og lad os så i fællesskab krydse fingrene for, at Skjødt forlag udgiver endnu mere Barba.

- Forfatter: Andrés Barba
- Titel: SMÅ HÆNDER
- Originaltitel: LAS MANOS PEQUEÑAS
- Oversat af: Ane-Grethe Østergaard
- Sider: 97
- Pris: 150
- Forlag: Skjødt forlag
- ISBN: 9788792064226

[Køb hos Plusbog.dk](#)

Tidligere udgivelser

- [LYSENDE REPUBLIK](#)

Nyeste anmeldelser i kategorierne [Roman](#),

- [Klassisk fortælling berøvet både skønhed og klang – Colm Tóibín NAVNENES HUS](#) · 15-04-2019
- [Sextet lyrik spiller op til lir – Pia Busk COUGAR](#) · 09-04-2019
- [Dødsrigedrama – Elfriede Jelinek SKYGGER \(EURYDIKE SIGER\)](#) · 18-03-2019
- [Livet levet forlæns, men læst baglæns – Carl Frode Tiller BEGYNDELSE](#) · 11-02-2019
- [Hyp Hyp Motherfuckers indeed – Molly Balsby PONYPRIVILEGIET](#) · 06-01-2019

Læs også

- [At bære det, man har mistet – Caspar Eric ALT HVAD DU EJER](#) · 15-10-2018
- ['Dit tab gør mig ondt' – Caroline Albertine Minor VELSIGNALSER](#) · 31-05-2017
- [Døde mennesker får gul hud – Rolf Sparre Johansson BEGRAVELSE](#) · 09-05-2016
- [Rablen fra en fjern sfære – Andrzej Tichý OMSORGEN](#) · 10-03-2015
- [Slettens lov – Jesús Carrasco FLUGT](#) · 05-01-2015